

Datum

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Ons kenmerk
SBK/ /

Aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer S. Kaatee
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Pagina
1 van 1

Bijlage(n)
1

Onderwerp

Uitvoeringstoets Wijziging Wet arbeid vreemdelingen i.v.m. implementatie van de herziene Opvangrichtlijn

Geachte heer ████████,

Op 24 januari jl. ontvingen wij uw verzoek voor een uitvoeringstoets op de wijziging van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) in verband met de implementatie van de herziene Europese Opvangrichtlijn. De wijziging van de Wav betreft het opnemen van een nieuwe dwingende weigerings- en intrekingsgrond voor tewerkstellingsvergunningen (TWV's). De aanleiding voor deze wijziging is de implementatie van het migratie- en asielpact, waar ook de herziene Opvangrichtlijn onderdeel van uit maakt. De Opvangrichtlijn dient op 12 juni 2026 te zijn geïmplementeerd.

Bij deze informeren wij u op hoofdlijnen over de uitkomst van onze uitvoeringstoets, die als bijlage bij deze brief is gevoegd. Relevant voor ons oordeel is de brief met de aanvullende afspraak welke u ons d.d. 27 maart jl. heeft gestuurd.

Oordeel uitvoeringstoets

De conclusie uit deze uitvoeringstoets is, dat het opnemen van een nieuwe dwingende weigerings- en intrekingsgrond voor TWV's in de Wav uitvoerbaar is, mits voldaan wordt aan de in de uitvoeringstoets nader toegelichte randvoorwaarden:

- UWV zal de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) gebruiken als bronadministratie voor (wijzigingen in) verblijfstitelcodes;
- er moeten onderscheidende verblijfstitelcodes in BRP worden gerealiseerd door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: IND);
- het Burgerservicenummer (hierna: BSN) wordt een verplicht gegeven bij de aanvraag van een TWV en asielzoekers moeten daarom op het moment dat de TWV door de werkgever wordt aangevraagd al beschikken over een BSN;
- wijzigingen in verblijfstitelcodes moeten tijdig en accuraat in de BRP verwerkt worden door de IND;
- er moeten actuele adresgegevens van de asielzoeker bekend zijn.

De randvoorwaarde dat het BSN een verplicht gegeven wordt bij de aanvraag van een TWV door een werkgever voor asielzoekers, vergt naar de mening van UWV een aanpassing in de (lagere) regelgeving. Door het ontbreken van een beleidsvoorbereidende fase voor de herziene Opvangrichtlijn, werd dit evenwel pas duidelijk bij het opstellen van deze uitvoeringstoets. U heeft daarop aanvullend op het verzoek om een uitvoeringstoets met uw brief d.d. 27 maart jl. toegezegd in nauwe afstemming met UWV en andere betrokken partijen te verkennen of en hoe een dergelijke verplichtstelling mogelijk is. Daarbij is afgesproken dat voor het geval uit de verkenning blijkt dat het (juridisch of om andere redenen) niet mogelijk is deze verplichting (tijdig) te realiseren, SZW parallel samen met UWV en andere ketenpartners

zal bezien op welke wijze anderszins aan de voor UWV noodzakelijke randvoorwaarde invulling gegeven kan worden. Voor het verstrekken van de implementatieopdracht zal hier duidelijkheid over moeten zijn. Op dat moment zal UWV in de gelegenheid worden gesteld om de U-toets te herijken, wat tot een ander oordeel over de uitvoerbaarheid zou kunnen leiden.

Voor het oordeel over de haalbaarheid van de implementatie per 12 juni 2026, maakt UWV nadrukkelijk een voorbehoud. Voor de benodigde (systeem)aanpassingen er sprake van ketenafhankelijkheid wat gereede risico's geeft op uitloop.

Kanttkening extra complexiteit

We vinden het van belang er op te wijzen dat in de gehele uitvoeringsketen extra complexiteit ontstaat, door het onderscheid dat er gaat komen in categorieën asielzoekers en hun toegang tot de arbeidsmarkt. De effectiviteit van de maatregel kan getalsmatig worden betwist (op basis van prognosedata van de IND zal het relatief om een kleine groep gaan die van de arbeidsmarkt wordt uitgesloten). Maar ook sociaal maatschappelijk en economisch, menen wij dat meedoen op de arbeidsmarkt, zolang er nog geen zekerheid is over de asielaanvraag, meer baten dan lasten geeft.

Geautomatiseerde werkwijze noodzakelijk

Het toevoegen van een nieuwe dwingende weigerings- en intrekingsgrond in de Wav, volgt uit het onderscheid dat op grond van de Opvangrichtlijn gemaakt gaat worden in behandelprocedure van asielaanvragen. Asielzoekers die geen of weinig kans maken op een verblijfsvergunning komen in de versnelde procedure en hebben in principe geen toegang tot de arbeidsmarkt. Asielzoekers die wel kans maken op een verblijfsvergunning vallen onder de reguliere procedure en mogen wel (na een wachttermijn) werken. Extra complex is dat gedurende de behandelprocedure een asielzoeker kan wisselen van procedure. In welke categorie de asielaanvraag van de asielzoeker valt moet derhalve voor UWV op dagdagelijkse basis herkenbaar zijn. UWV zal hiervoor over actuele informatie van de IND moeten beschikken. UWV en IND hebben verkend dat gebruik van BRP als bronadministratie de meest efficiënte en minst kostbare route van geautomatiseerde verwerking van gegevens is. In de BRP moeten voor de verschillende categorieën asielzoekers onderscheidende verblijfstitels worden aangemaakt, waardoor mutaties tussen categorieën herkenbaar zijn. Dit biedt partijen binnen de keten een robuuste en toekomstbestendige werkwijze.

Dringend verzoek aan SZW

Het aanmaken van nieuwe codes voor verblijfstitels is voor de IND een ingewikkeld en tijdrovend proces, omdat zij hiervoor afhankelijk is van de Rijksdienst voor de identiteitsgegevens en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Om het risico op uitloop van de implementatiedatum te mitigeren, doet UWV een beroep op uw ministerie zich in te spannen richting de verantwoordelijke ministeries/organisaties om tijdig de onderscheidende verblijfstitelcodes in de BRP en het verstrekken van BSN's aan nieuwkomers te realiseren. Voorts meent UWV dat voor een tijdige implementatie ook de coördinatie en monitoring op het gehele proces - door het voor de implementatie van de Opvangrichtlijn verantwoordelijk ministerie Asiel en Migratie- randvoorwaardelijk is.

Implementatietermijn en invoeringstoets

De minimale termijn voor implementatie is 10 maanden. Vanwege de sterke afhankelijkheid van partijen in de keten voor de aanpassing in systemen is het nodig dat UWV uiterlijk op 1 augustus 2025 beschikt over een opdracht en de specificaties van de wijziging.

Ons voorstel is op de implementatie van deze wijziging een invoeringstoets te doen.

Kosten

De totale kosten bedragen voor 2025, 2026, 2027 en 2028 en verder respectievelijk 0,4 mln, 1,3 mln, 0,6 mln en 0,2 mln. De kosten hebben grotendeels te maken met de aanpassing van en aansluiting op ICT-systemen. Dit vergt over de jaren 2025 - 2027 een incidentele investering van in totaal 1,8 mln. En vervolgens structurele kosten voor onderhoud en beheer van 0,2 mln voor de jaren 2027 en verder. Daarnaast worden er incidentele kosten gemaakt voor de aanpassing van processen, brieven/formulieren en voor communicatie e.d. welke zo'n 0,1 mln bedragen in 2025 en nog 0,03 mln in 2026. En voor de jaren 2026 en 2027 nog extra kosten voor bezwaar en beroep (0,03 mln resp. 0,05 mln).

UWV verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u desondanks nog vragen hebben dan vernemen wij die uiteraard graag.

Hoogachtend,

Voorzitter Raad van Bestuur